

Анна Тарнава

Дванадцять місяців. Роман. — К. : Нора-Друк, 2016. — 176 с. — серія «Читацький клуб». ISBN 978-966-8659-84-3

РОЗДІЛ I ГРУДЕНЬ ГУМА

Гарний місяць — грудень. Гарний тим, що рік добігає кінця, але однаково є ще трошки часу, аби встигнути дещо зробити. Перед самими новорічними святами голова вже забита думками про річні звіти та подарунки, але початок грудня заскочує нас в досить непоганому настрої. Організми наші ще навітамінізовані осінніми овочами, годинник перевели на годину назад, і завдяки цьому ми можемо довше спати, ще не надто холодно надворі, нас не валить з ніг грип, хтось придбав собі нову шубку і чекає нагоди її одягнути, дітлахи з радістю зішкрібають рукавичками з асфальту тоненький шар першого снігу і намагаються ліпити з нього сніжки, песики гуляють у смішних курточках з помпончиками, і лише я стою і дивлюсь на це все сумними очима і зітхаю. Зітхаю, бо все це чудово лише тоді, коли на колесах твоєї машини на початку грудня нормальна зимова гума...

— Сашо, я вже три тижні прошу! — з останніх сил я намагалася контролювати свій голос, зрозуміти ж аргументи свого чоловіка я навіть не пробувала, і сімейна атмосфера у кухні дедалі більше пахувала скандалом.

— Я пам'ятаю, просто часу обмаль. Сама ж бачиш, робота, пацієнти, перев'язки. Ще й сніг випав, за прогнозом не повинен був.

Написав Анна Тарнава
Неділя, 04 вересня 2016, 18:03

— Сьогодні друге грудня, і те, що випав сніг, цілком нормально. Ненормально те, що я вожу машиною двох дітей, а на колесах до сьогодні літня гума.

— Лесю, я перевірів вчора прогноз, снігу не повинно було бути. Я візьму твою машину і поїду до механіка найближчими вихідними.

— Я чую це три тижні! І перевірити прогноз погоди ти мав час, а механіку позвонити — ні? — я закінчила мити посуд і подивилась в очі чоловікові, який сидів навпроти мене, своєму чоловікові. — І знаєш, що ще мені цікаво?! Чому «перевзути» свою машину у тебе був час, а мою — ні?!

— У мене звільнилась година часу, бо пацієнтка скасувала консультацію. І що ти цим хочеш сказати?

Я бачила, що він теж починає дратуватись, я відчувала, чим закінчиться ця розмова, і, напевно, на цьому етапі ще могла би зупинити режим «виймання мізків», якби дуже постаралась, але я втопилась старатись. Я втопилась старатись, я втопилась розуміти, я втопилась «входити в ситуацію», я втопилась ставити себе на чиєсь місце, втопилась думати, як вчинити чи сказати так, аби не образити його, втопилась просити те, на що вочевидь мала право як законна дружина, і ще я безмежно втопилась від таких розмов.

— Я хочу цим сказати, що в мене є один-єдиний шанс бути почутою тобою — записатись до тебе на консультацію! Так, пане лікарю?! Так тебе називають пацієнтки, яких ти вислуховуєш і яких ти чуєш?!

Сніжок, який я необачно впустила додолу в кінці вечері, розпочавши розмову про зимову гуму, стрімко котився з гірки, потроху перетворюючись спочатку на середнього розміру снігову кулю, якої б вистачило для такого собі пристойного сніговика, а далі вже на велетенську лавину, яку ніщо не могло спинити.

— Мені треба записатись на консультацію?! Ну то запиши мене, відкрий зараз свій дорогий шкіряний нотатник, погортай, скажи мені, коли в тебе є вільна година, і запиши

мене! І я прийду до тебе на роботу, заплачу тобі гроші і скажу тобі про те, що на моїй машині треба поміняти гуму, бо в мене двоє дітей, і я не можу ризикувати їхнім здоров'ям і життям, їздячи на літній гумі! Ти тоді мене почувеш?! Чи цього теж буде недосить?! Чи мені треба опинитись на твоєму операційному столі, щоб ти мене нарешті помітив?! І що мені слід зробити, аби в рядку «Діагноз» у мене було написано «Три тижні просить чоловіка поміняти гуму на колесах»?!

Легке роздратування на його обличчі змінилося ледь помітною злістю, під шкірою вилиць заходили м'язи, очі наповнювались ненавистю, але мені вже було байдуже.

— Я можу це зробити сама, розумієш?! Я можу сама подзвонити механіку, доплатити йому трохи більше, дати ключі від гаража, він сам усе привезе, поміняє і відвезе, розумієш?! Я достатньо заробляю, щоб це собі дозволити! Я можу це зробити! Але якщо я це й це робитиму сама, — то навіщо мені чоловік?!

Він не відповів, мовчки встав, зміряв мене презирливим поглядом і лиш тоді кинув одне-єдине слово, перед тим, як вийти з кухні:

— Істеричка!

Я залишилась у кухні сама. З дитячої кімнати долинав регіт — мої син і донька дивились серіал про Стена, собаку, який вміє розмовляти, у другій кімнаті Саша увімкнув якийсь політичне шоу, лиш у мене в кухні було тихо. Так тихо, що чути було як з рук капає у раковину мильна піна. Я змила піну, витерла руки і підійшла до вікна. У світлі ліхтарів було чітко видно, як гарно витанцьовують на легенькому вітерці пухнасті сніжинки. Це означало, що завтра вранці нам знову доведеться викликати таксі, аби дістатися до школи. А потім мені викликати таксі, аби дістатись на роботу. Нервувати, чекати, переживати, чи встигну вчасно на зустріч із важливим клієнтом.

— Вибачитись не хочеш?

Я обернулась. У дверях кухні стояв мій чоловік. Погляд його був таким самим — колючим,

злим і ображеним, тон — зверхнім і роздратованим.

— За що?

— За те, що поставила свою гуму вище життя людей, які потребують мого часу.

Я подумала.

— Ти маєш на увазі за те, що намагалась тобі сказати, що мої пріоритети можуть хоч колись бути важливішими за твої?

Він гмукнув.

— Цю частину я зрозумів, нема про що говорити з жінкою, яка не розуміє, чим я займаюсь. А як щодо того, що тобі тоді взагалі чоловік не потрібен, — коли вибачатись будеш?

Я відвернулась і знов поглянула на сніжинки. Їх танок міг означати й інше, він міг означати, що завтра вранці я домовлюсь з механіком, дам йому ключі від гаража, він все зробить, як потрібно, і увечері я лиш заїду на СТО, розрахуюсь і заберу свої ключі і свою машину. Так я завжди і робила, доти, доки у моєму житті не з'явився Саша. Доти, доки мені не доводилось просити три тижні і потім ще вибачатись.

— Я не буду за це вибачатись.

Стало зовсім тихо. Навіть з дитячої кімнати не лунало жодних кличів, і на політичному шоу всі притихли.

— Що ти сказала?

Я обернулась. Підняла голову, подивилась йому в очі. Подивилась в очі своєму чоловікові, який завжди жив лише своїми цінностями і своїм життям. Подивилась в очі собі, розуміючи, що для мене сім'я і сімейне життя є щось зовсім інше, ніж для нього. Подивилась в очі майбутньому, де я більше не бачила нас разом.

— Я сказала, що не вибачатимусь. Я сказала, що маю право бути почутою тобою. І якщо ти так не вважаєш, то мені не потрібен такий чоловік.

Він знов лише гмукнув.

— Я дам тобі час до ранку, щоб ти добре подумала, що верзеш.

Я знов подивилась йому в очі, холодні й сірі, як брудний лід на початку весни, який я ніколи нічим так і не змогла розтопити. Я нічого не змогла там побачити, окрім того, що бачила завжди — його правоту. Та його вічна правота була як вічна мерзлота, у ній нічого так і не змогло прорости за чотири роки нашого спільного життя, останні два з них — у законному шлюбі. Подивилась і хитнула головою.

— Я добре подумала.

Він нервово смикнув плечем.

— Знаєш, у чому твоя проблема? Ти не вмієш входити у становище інших людей і поважати їхні інтереси! Ти — просто егоїстка! Не хочеш ані почекати, ані зрозуміти, от лишень візьми і дай тобі — фіалок посеред зими!

Може, я б і штрикнула на доважок, що фіалки посеред зими і зимова гума посеред зими — дещо різні речі, і на літній гумі особливо не почекаєш і не зрозумієш, але він не дав мені такої можливості. Він вийшов з кухні і пішов у кімнату. Я чула, як він відкриває шафу, розуміла, що пакує якісь свої речі у валізу. Мовчки стояла і дивилась у вікно. Хвилини за п'ятнадцять почула, як грюкнули входні двері.

Я зітхнула і вийшла у коридор, аби зачинити двері на замок. На поличці біля дверей лежав Сашин комплект ключів. Поряд із візиткою служби таксі, машини якої майже ніколи не запізнювались. Візитка була моя і лежала на поличці останні кілька днів, але він був занадто зайнятий своїми справами, аби її помітити.

***

— Привіт, Володю!

— Доброго ранку, красуне!

Механік Володя привітно махнув мені рукою, показуючи, до якого бокса під'їхати, вже наступної миті насупився і несхвально закивав головою.

— Ну як же так можна, га?

Я вилізла з машини і винувато зітхнула.

— Запрацювала?

Я кивнула головою, що тут скажеш?

— Добре! Усе зробимо! — Володя зняв засмальцьовану робочу рукавицю і простягнув руку по ключі, і я поклала у його широку холодну долоню два комплекти ключів — від авто і від гаража.

Я знаю, що не можна давати нікому ключі від машини. Але інколи я позичаю машину колезі, якщо йому треба щось забрати з пошти, чи братові, коли в нього не на ходу своя, чи даю механіку Володі, який забере мої колеса з гаража поруч з СТО і «перевзує» мою карету. Я чомусь людям вірю, отака вже є, і за багато років ніхто нічого поганого моїй машині не зробив, подряпини на бампері, які дивним чином з'явилися там після того, як кудись моєю машиною їздив брат, можна до уваги не брати.

— А коли можна буде забрати, Володю? — я зазирнула йому в очі так, наче дійсно просила фіалок посеред зими.

Він розсміявся.

— Тобі, як завжди, на вчора?

— Так! — я радісно закивала, знаючи, що якщо Володя жартує, значить, роботи має мало і все зробить швидко.

— Заїжджай о другій!

— Ой, дуже дякую! — я затанцювала навколо механіка танок вдячних індіанців, бо, якщо зовсім чесно, почала підмерзати у своїх осінніх чобітках. — Я рівно о другій буду!

Володя розвернувся і пішов у своїх справах, а я взялася набирати номер служби таксі. Поки чекала машину, підстрибувала від холоду і думала про те, як все вдало складається. До обіду я ще маю справи, якраз до другої години усе закінчу, приїду заберу свою машину і повернусь на роботу. Валя, наша няня, забере зі школи дітей, нагодує вдома і відведе на гуртки. Якщо я встигну до шостої, то зможу навіть сама заїхати за ними і відпустити Валю раніше. Повечеряємо вдома, повчимо уроки і подивимось одну серію фільму про Стена, собаку, що вміє розмовляти. Все як завжди — я завжди поспішаю, завжди намагаюсь усе продумати, спланувати і встигнути, завжди розриваюсь між роботою і дітьми, і єдиною різницею між вчорашнім днем і сьогоднішнім буде те, що мій чоловік не прийде увечері додому.

Не прийде, не скаже, що яблука на шарлотку треба різати завтовшки не п'ять міліметрів, як я порізала, а три, не буде за вечерею розповідати про вдячних пацієнтів і пацієнок, не ввімкне по телевізору чергове політичне шоу, не сваритиме мене, що я погано виховую дітей, бо забагато їм дозволяю, не повернеться до мене у ліжку спиною, бо спати йому зручно виключно на правому боці, не хроптиме, врешті-решт. Чи стане мені від цього гірше? Думаю, ні. Та й гума на колесах нарешті буде зимова, третє грудня надворі.

— Тримай красуне! Геть-бо змерзла.

Володя простягав мені картонний стаканчик. З кришечкою і трубочкою, бо знав, що за роки, які я користуюсь послугами їхнього закладу, ніколи не маю часу посидіти і спокійно випити кави у досить пристойному кафе на станції техобслуговування, і завжди беру капучіно у стаканчику з кришечкою та трубочкою, аби пити на ходу.

— Капучіно без цукру! Як завжди! Від закладу!

Я взяла у змерзлі долоні гарячий стаканчик, вдячно посміхнулась механіку, якому не шкода було заплатити тридцять гривень за капучіно для клієнта, і який примудрився запам'ятати навіть те, що я п'ю капучіно без цукру, і побігла до таксі, що зупинилось біля шостого боксу, переплутавши його, вочевидь, із восьмим, куди я замовляла машину.